

Bilet do pinakoteki

Materiał zawiera 5 ilustracji (fotografie, obrazy, ilustracje interaktywne w ćwiczeniach), 1 prezentację multimedialną, 10 ćwiczeń, w tym 5 interaktywnych.

Ćwiczenie 1

Korzystając ze słownika wyrazów obcych, wyjaśnij znaczenia poniżej podanych wyrazów związanych z muzeum.

Słowo:

Znaczenie:

eksponat

kustosz

kolekcja

galeria

ekspozycja

gablota

muzealnik

skansen

panoptikum

gliptoteka

pinakoteka

Pamiętaj!

Słowo **muzeum** (podobnie jak gimnazjum, liceum) odmienia się tylko w liczbie mnogiej. W liczbie pojedynczej pozostaje nieodmienne, np. Zwiedziłam różne **muzea** świata, byłem w **Muzeum** Powstania Warszawskiego.

Rzeczowniki, które odmieniają się tylko w liczbie mnogiej

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Z poprzedzających liter ułóż nazwy znanych światowych muzeów. Zapisz je w poniższych polach.

uLwr

mitaErż

doPra

Muumze skiegamońPer

umzeMu tyjBryskie

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zapoznaj się z prezentacją na temat wybranych muzeów i galerii w Europie.

Film dostępny pod adresem [/preview/resource/RCD1Ooy3JcAu9](#)

Wielkie muzea i galerie w Europie

Źródło: Scholaris.pl.

Film na temat znanych muzeów i galerii w Europie. Zawiera fotografie budynków muzeów z podpisami oraz opisem poszczególnych miejsc.

Ciekawostka

Niektóre muzea można odwiedzić także, pozostając w domu. Oto kilka adresów stron internetowych znanych muzeów:

Muzeum Narodowe w Warszawie – <http://www.mnw.art.pl>

Muzeum Narodowe w Krakowie – <https://mnk.pl>

Muzeum Narodowe w Gdańsku – <http://www.mng.gda.pl>

Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu – <http://www.khm.at>

Muzeum Luwr w Paryżu – <http://www.louvre.fr>

Muzeum Impresjonizmu – <http://www.musee-orsay.fr>

Muzeum Prado w Madrycie – <https://www.museodelprado.es>

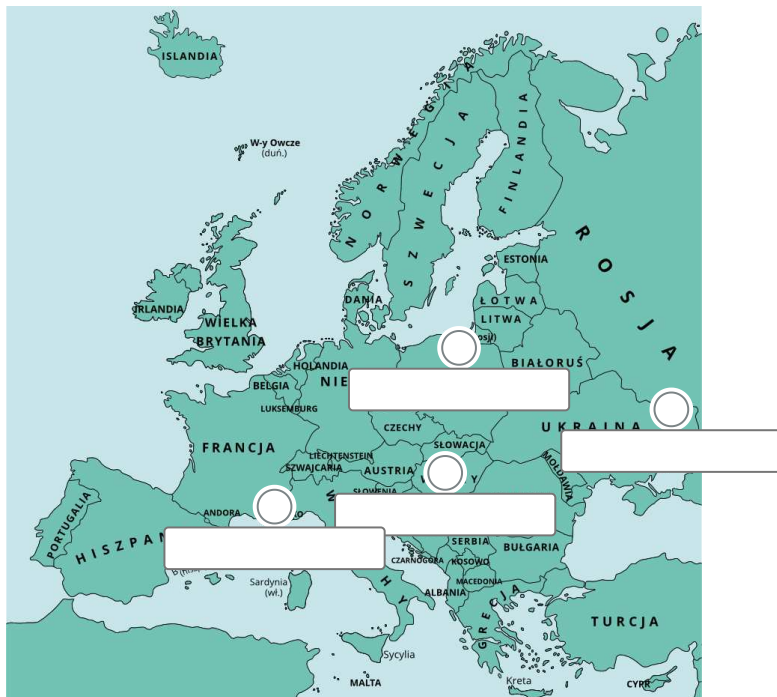
Ermitaż w Petersburgu – <http://www.hermitagemuseum.org>

Muzeum Watykańskie – <http://mv.vatican.va>

Muzeum Brytyjskie w Londynie – <http://www.britishmuseum.org>

Ćwiczenie 3

Korzystając z wiadomości zawartych w prezentacji oraz dostępnych źródeł, ustal, w jakich krajach znajdują się podane niżej muzea. Nanieś pola z nazwami w odpowiednie miejsca na mapie.

Prado

Luwr

National Gallery

Stara Pinakoteka

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Wypisz nazwy muzeów, z których pochodzą zaprezentowane poniżej obrazy. Podaj tytuł dzieła, które powstało najdawniej oraz tego, które jest najmłodsze.

1

Śpiący Staś

Obraz namalowany pastelami w 1904 roku przez Stanisława Wyspiańskiego (1869-1907). Jest to portret jego najmłodszego syna. Artysta chętnie przedstawiał swoje dzieci w codziennych, nieupozowanych sytuacjach.

2

Bociany

Obraz olejny namalowany w 1900 roku przez Józefa Chełmońskiego (1849-1914) uważanego za jednego z najwybitniejszych twórców malarstwa realistycznego w Polsce.

Artysta studiował w Monachium, a w 1889 roku zamieszkał we wsi Kuklówka na Mazowszu.

Tworzył obrazy o tematyce wiejskiej, głównie krajobrazy; chętnie malował ludzi pracujących w polu, a także dzikie ptactwo.

3

Meduza

Obraz olejny namalowany w 1900 roku przez Jacka Malczewskiego (1854-1929), jednego z głównych przedstawicieli nurtu symbolizmu w Polsce. Nawiązuje

do postaci z mitologii greckiej – Meduzy, która zamiast włosów na głowie miała węże, a jej wzrok zamieniał wszystko w kamień.

4

Hołd pruski

Obraz olejny autorstwa Jana Matejki

(1838-1893), powstał w latach 1879-1882, ma imponujące wymiary: 3,88 × 7,85 m.

Przedstawia ważne wydarzenie z historii Polski – hołd lenny złożony w 1525 roku królowi Zygmuntovi I Staremu przez mistrza zakonu krzyżackiego – Albrechta Hohenzollerna [czyt. hohencolerna]. Wśród postaci uwiecznionych przez artystę można odnaleźć aż 31 autentycznych, m.in: królową Bonę Sforzę [czyt. sforcę], królowną Jadwigę Jagiellonkę, kanclerza Wielkiego Księstwa Litewskiego – Olbrachta Gasztołda czy biskupa Jana Łaskiego.

5

Dama z gronostajem

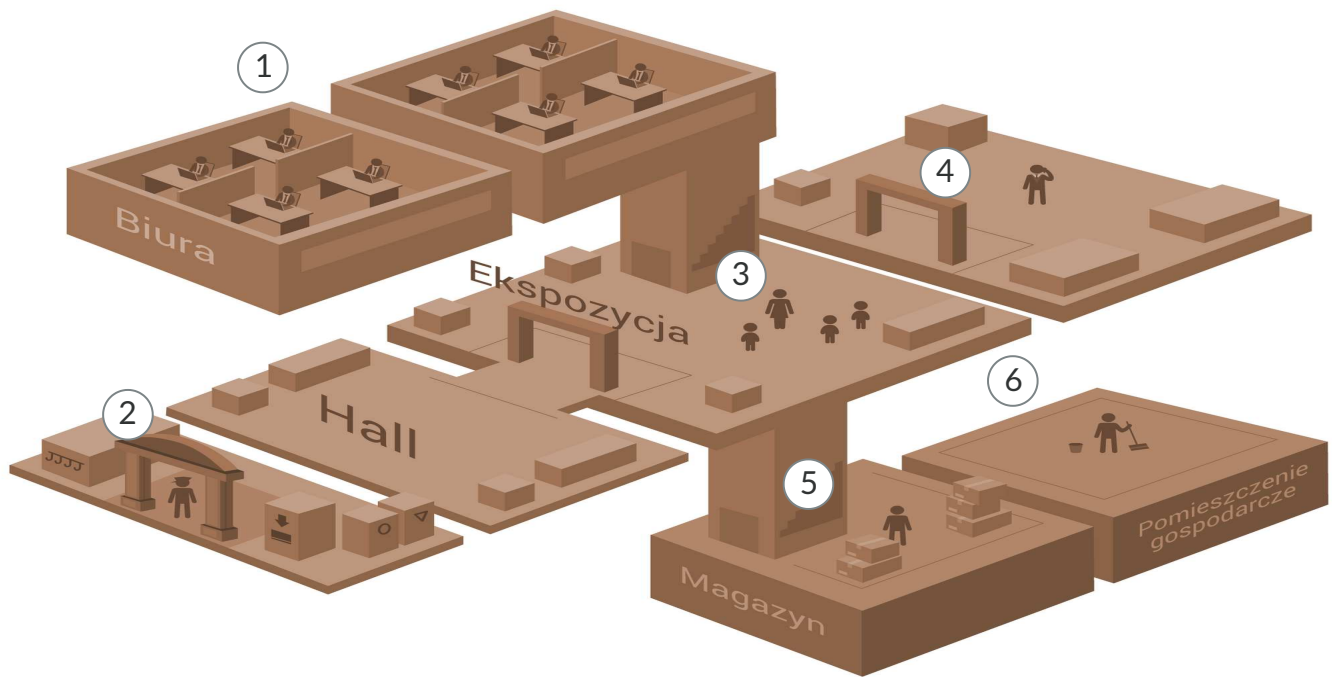
Obraz olejny autorstwa znanego włoskiego malarza Leonarda da Vinci [czyt. da vinczi]

(1452-1519), powstał około 1489 roku. Modelką była autentyczna postać – Cecylia Gallerani, poetka, przyjaciółka księcia Mediolanu

– Ludovica Sforzy [czyt. sforcy]. Dzieło jest także znane pod tytułem *Dama z łasiczką*.

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Muzeum to nie tylko sale wystawowe. Podczas organizowanych od kilku lat w Polsce tzw. nocy muzeów można zwiedzić miejsca na co dzień niedostępne dla wycieczek, np. piwnice czy podziemia. Przyjrzyj się poniższej ilustracji z przykładowym planem oraz opisem budynku. Może przy kolejnej wizycie w muzeum uda ci się poznać muzeum także 'od kuchni'!

1

pracownicy biurowi

– księgowość, kadry, specjaliści ds. reklamy, informatycy

2

pracownicy ochrony

– dbanie o bezpieczeństwo obiektu oraz zwiedzających

3

przewodnik

– oprowadzanie wycieczek

4

– kurator

dbanie o organizację stałych i czasowych wystaw

5

kustosz

– przygotowywanie wystaw, gromadzenie zbiorów oraz właściwe ich magazynowanie i archiwizowanie

6

– pracownicy obsługi

dbanie o porządek na terenie muzeum

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 1

Jeśli wybierasz się do muzeum, musisz wiedzieć, jak należy się w tym miejscu zachowywać. Na podstawie żartobliwych porad 'na opak' stwórz 'Muzealny [savoir-vivre](#)'. Wpisz w wyznaczone miejsca znaczenia zaleceń.

Zła rada:

W szatni żadnego muzeum nigdy nie zostawiaj płaszcza, torby, plecaka, parasola, nakrycia głowy. Pracownicy muzeum proszą cię o to, ponieważ chętnie wzbogacą swoją kolekcję eksponatów. Zostawisz w szatni, potem obejrzysz w gablocie...

Obuwie ochronne zakładane na buty wymyślono, żeby ośmieszyć cię przed kolegami. Jeśli pracownicy muzeum każą ci je włożyć, wykorzystaj parkiet muzealny jako ślizgawkę.

Zwiedzaj muzeum według własnego planu. Kierunek i porządek zwiedzania podawany jest przez obsługę złośliwie, aby uniemożliwić zobaczenie ciekawszych eksponatów.

Nigdy nie słuchaj uwag przewodnika.
To przeszkadza w zwiedzaniu.

Hałasuj, biegaj, krzycz – wprowadź do starych murów trochę życia.

Dobra rada:

Jeśli masz aparat, rób pamiątkowe zdjęcia
(tylko uważaj
na pracowników muzeum, mogą ci kazać za to
zapłacić).

Gdy zgłodniejesz, zjedz kanapkę i wypij coś
pysznego. W muzeum
jest czysto, a parę okruszków obsługa szybko
posprząta.

Zwierzęta są w muzeum bardzo mile widziane.

Nie czytaj żadnych informacji, nie przyszedłeś
tu, żeby czytać,
ale oglądać! Niektóre przedmioty są bardzo
fikuśne, możesz sam wymyślić, do czego
służyły dawniej.

Dotykaj eksponatów, wchodź na dywany,
siadaj na meblach. Każdy chce poleżeć na
barokowym łożu, przymierzyć zbroję, usiąść na
tronie i potrzymać w ręce kruchą filiżankę
z chińskiej porcelany. Zapłaciłeś – nikt nie
może ci tego zabronić.

Ciekawostka

Na świecie jest wiele niezwykłych muzeów, np.:

- **Muzeum 'Corpus'** w Holandii jest 35-metrowym modelem człowieka, który można zwiedzać od środka. Możesz tu odbyć 'podróż' wewnątrz ludzkiego ciała. Możesz np. być czerwoną krwinką i dowiedzieć się, jak pracuje ludzkie serce.
- **Muzeum Miniatur** w Pradze – prezentuje twórczość Anatolija Konenki, który z niezwykłą precyzją odtworzył w skali mikro m.in. następujące dzieła: karawana wielbłądów przechodząca przez ucho igielne, portret Antona Pawłowicza Czechowa

namalowany na połówce makowego ziarnka, modlitwa 'Ojcze nasz' napisana na ludzkim włosie.

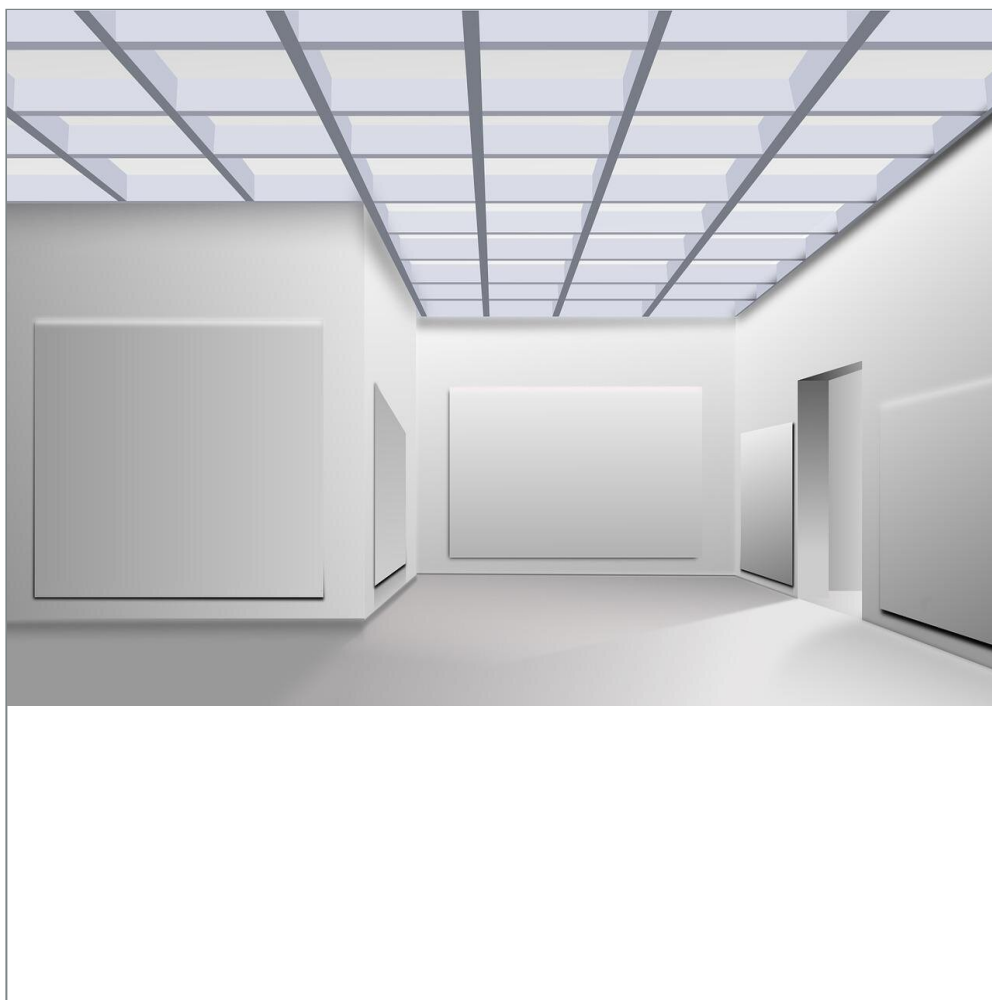
- **Muzeum Dobranoczek w Rzeszowie** – działa od 2009 roku, większość eksponatów muzealnych pochodzi z prywatnych zbiorów kolekcjonera Wojciecha Jamy. Zwiedzający mogą obejrzeć różnego rodzaju przedmioty związane z popularnymi dobranockami, które Telewizja Polska emitowała w latach 1962–2013. Oprócz oryginalnych lalek (pacynek i kukiełek) z filmów animowanych, znajdują się tam również zabawki, figurki, kosmetyki czy opakowania po artykułach spożywczych.

Polecenie 2

Zastanów się, jak mogłoby wyglądać twoje oryginalne muzeum. Zredaguj jego krótki opis, wymień przykładowe eksponaty oraz atrakcje dla zwiedzających.

Polecenie 3

Zaprojektuj swoje muzeum. Możesz skorzystać z dostępnego poniżej szkieletownika.

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Spośród podanych poniżej wyrazów zaznacz ten, który jest zdrobnieniem.

☐ pinakoteka

☐ gliptoteka

☐ kolekcja

☐ gablotka

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

Spośród podanych poniżej wyrazów zaznacz ten, który odmienia się tylko w liczbie mnogiej.

☐ muzeum

☐ kustosz

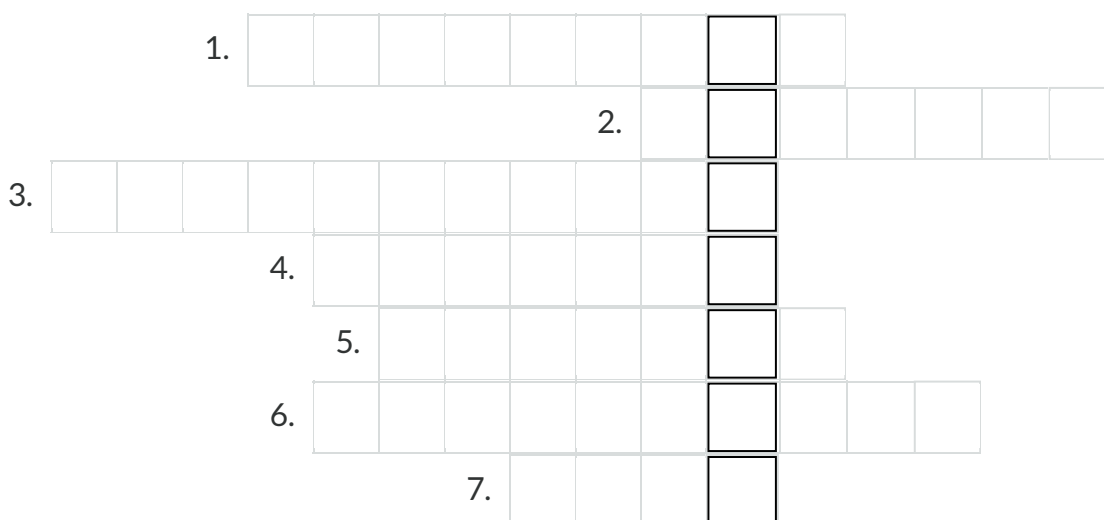
☐ skansen

☐ ermitaż

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

Rozwiąż krzyżówkę. Litery w oznaczonych polach utworzą hasło – nazwę funkcji, którą można pełnić w muzeum.

1. Wyraz „panoptikum” w liczbie mnogiej.
2. Pracownik muzeum, który opiekuje się zbiorami.
3. Osoba, która coś kolekcjonuje to...
4. Synonim wyrazu „ekspozycja”.
5. Oszklona szafka, w której prezentowane i zabezpieczone są cenne przedmioty.
6. Czasownik utworzony od wyrazu „ekspozycja”.
7. Znane francuskie muzeum.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.